

**A közoktatásügyi népbiztosság 57. K. N.
számu rendelete.**

A tanítóalkalmazottak illetményeiről szóló XCI. F. K. T. számu rendelet (l. a »Tanácsköztársaság« május 16-án megjelent 44. számában) értelmében a rendelet végrehajtásának összes módozatait és a szükséges átmeneti intézkedéseket a közoktatásügyi népbiztosság a Magyarországi Tanítók Szakszervezetével együtt állapítja meg.

A közoktatásügyi népbiztosság a Magyarországi Tanítók Szakszervezetével folytatott tárgyalás után a játékkiskolák (óvodák), elemi és középfoku iskolák, valamint a mezőgazdasági és ipari szakiskolák tanítóalkalmazottainak díjazására vonatkozóan a XCI. F. K. T. számu rendelet végrehajtása tekintetében a következőképen rendelkezik:

1. §.

A Forradalmi Kormányzótanács XCI. számu rendeletével a tanítóalkalmazottak illetményeit az egyes szakképesítések elnyeréséhez szükséges tanulmányi idő tartama, valamint a szolgálati idő arányában egyenlően emelkedő hetibérek megállapításával egységesen rendezte.

A rendeletben megállapított hetibérekre igénye van minden eddigi állami oktató- és nevelőintézetnél vezetői vagy oktatói munkakörben működő minden tanítóalkalmazottnak, valamint a Forradalmi Kormányzótanács XXIV. számu rendelete (l. a »Tanácsköztársaság« április 1-én megjelent 6. számában) alapján a Tanácsköztársaság kezelésébe átvett intézetnél vezetői vagy oktatói munkakörben alkalmazott minden olyan tanítónak, aki az idézett rendelet 2. § a értelmében a Tanácsköztársaság ideiglenes szolgálatában áll.

A közoktatásügyi népbiztossághoz, tanügyi hivatalokhoz, könyvtárakhoz stb. szolgálattételre beosztott tanítók a XCI. F. K. T. számu rendelettel megállapított hetibérekben csak akkor részesülnek, ha ebben a beosztásukban peda-

1. 16

gógiai szakismeretet igénylő munkakört látnak el. A közoktatásügyi népbiztosságnál stb. egyéb munkakört ellátó tanítóknak a közalkalmazottakat megillető hetibérekre van igényük.

Nincsen igényük a XCI. F. K. T. számú rendelettel megállapított hetibérekre az 1919. évi március 21-től 1919. évi április hó 15-ig terjedő idő alatt rendelkezési állományba helyezett tanítóknak, valamint azoknak a tanítóknak, akik ezidőszerint megszállott területen vannak. A fenti határidőn belül rendelkezési állományba helyezett tanítók továbbra is eddigi illetményeik élvezetében maradnak.

A művészi (zene stb.) iskolák tanítóalkalmazottainak díjazása a XCI. F. K. T. számú rendelet elveinek alapján külön fog szabályoztatni. Ugyancsak külön szabályoztatnak a főiskolai tanítószemélyzetnek és a szakiskolák vezetőinek illetményei.

2. §.

A hetibérekre azoknak a tanítóknak, akik 1919. évi április hó 15-ét megelőzően már alkalmazásban állottak, ettől az időponttól kezdve, az 1919. évi április hó 15-ike után alkalmazott tanítóknak pedig állásuk elfoglalásától kezdődően van igényük.

A megszállott területeken lévő iskoláknál alkalmazott és a megszállás ideje alatt is ott maradt tanítók — a megszállás megszűnésének esetében — a hetibéreket attól a naptól kezdve igényelhetik, amelyen működésüket a Tanácsköztársaság szolgálatában megkezdik.

A hetibérek a tanítóalkalmazottakat az iskolai szünet alatt, valamint az alatt az idő alatt is megilletik, amelynek tartamára az iskolák működését a hatóság bármely okból felfüggeszti. Megilleti a hetibér azokat a tanítókat is, akik felettes hatóságuktól betegség vagy más címen szabadságot nyertek.

3. §.

A XCI. F. K. T. számú rendelet a hetibéretket a következőképen állapítja meg:

a szolgálat első 2 évében	300 K
3—5 évig bezárólag terjedő szolgálat után	350 »
6—7 évig bezárólag terjedő szolgálat után	400 »
8—10 évig bezárólag terjedő szolgálat után	430 »
11—13 évig bezárólag terjedő szolgálat után	460 »
14—16 évig bezárólag terjedő szolgálat után	490 »
17—20 évig bezárólag terjedő szolgálat után	520 »
20 éven felüli szolgálat után	550 »

A rendelet a fenti illetményrendszer megállapításánál — az óvónői szakképesítés elnyeréséhez ezidőszerint megkívánt két évi tanulmányi időt alapul véve — az ennél hosszabb tanulmányi időhöz kötött szakképesítéseknél a tanulmányi időnek két évet meghaladó részét már szolgálati időként számítia be.

4. §.

A hetibér megállapításánál nem annak az intézetnek a fokozata az irányadó, amelynél a tanítóalkalmazott tényleg működik, hanem az a szakképesítés, amellyel a tanítóalkalmazott rendelkezik. (Igy pl. a polgári iskolában középiskolai tanítói szakképesítéssel működő tanítóalkalmazottnak a középiskolai tanítókat megillető hetibérre van igénye.)

Mindenkor azt a tanulmányi időt kell beszámítani, amelyet az egyes szakképesítések elnyerésére az érvényben álló rendelkezések előírnak és az a körülmény, hogy a szakképesítés elnyerésére egyes tanítóalkalmazottak az előírtnál hosszabb vagy rövidebb tanulmányi időt fordítottak (osztályismétlések stb.), a tanulmányi idő beszámítása tekintetében figyelmen kívül marad.

Ha a jövőben egyes szakképesítések elnyerésére az ezidőszerint megállapított tanulmányi

időnél hosszabb idő fog kívántatni, az ilyen tanulmányi idő elvégzése után szakképesített tanítóalkalmazott a megfelelően magasabb hetibérré tarthat igényt.

5. §.

A tanítóalkalmazottak jelentősebb csoportjaira vonatkozóan a hetibérek az alábbi táblázat tünteti fel. (A táblázatot l. a 6. lapon.)

6. §.

Magasabb hetibérré igényt adó szolgálati időként számít:

1. az az idő, amelyet a tanító — tekintet nélkül alkalmazásának minőségére — nyilvános intézetnél az intézet rendes tanítójának teljes munkakörét ellátva töltött el;

2. az az idő, amelyet a tanító 17-ik életévének betöltése után bármely közszolgálatban vagy tényleges katonai szolgálatban töltött el.

Ha e szolgálatok folytonosságában megszakítás mutatkozik, a megszakítás előtti szolgálati időt akkor kell beszámítani, ha a megszakítás 2 évet nem halad meg. A két évet meghaladó megszakítás esetében a megszakítás előtti szolgálat beszámításának kérdésében esetről-esetre a Magyarországi Tanítók Szakszervezetének meghallgatása után a közoktatásügyi népbiztosság javaslata alapján a Népgazdasági Tanács dönt. Az időközben nyugalmazott állapotban töltött idő — tartamára való tekintet nélkül — igazolt megszakításnak tekintendő.

A heti munkabér nagyságára irányadó szolgálati időbe be lehet számítani azt az időt is, amelyet a tanító — akár oktatói szakképesítésének megszerzése előtt, akár ez után — 17-ik életévének betöltése után a társadalom szempontjából értékes, rendszeres és állandó jellegű olyan munkában töltött, amely a tanításra alkalmasabbá tesz, feltéve, hogy ez a munka az illető foglalkozási ágban szokásos teljes elfoglaltsággal járt. Ilyennek tekintendő a szocializált vagy nem szocializált üzemnek, gyárnak, közlekedési, kereskedelmi vagy műszaki válla-

latnak, pénz- és biztosító intézetnek, központnak vagy egyéb önálló vállalatnak szolgálatában töltött idő stb.

Az ilyen munkaidő beszámításához a Népgazdasági Tanács hozzájárulása szükséges. Az ezen az alapon beszámítható szolgálati évekből legfeljebb 10 év beszámításával a hetibért a közoktatásügyi népbiztosság a Magyarországi Tanítók Szakszervezetének meghallgatása után ideiglenesen a Népgazdasági Tanács hozzájárulása előtt is utalványozhatja, 10 évet meghaladó szolgálati évek beszámításával azonban az utalványozás csupán a Népgazdasági Tanács előzetes hozzájárulása után történhetik.

Ha a tanító magasabb illetményre igénytadó oktatói munkáját az intézet megszűnése miatt vagy magániskolától állásából saját hibáján kívül történt elbocsátása miatt volt kénytelen abbahagyni: az ennek folytán igazoltan hibáján kívül munkanélkül eltöltött idő a magasabb hetibérré igényt adó szolgálati időbe szintén beszámítható. Végül — a XCI. F. K. T. számú rendeletben foglalt kifejezett rendelkezés értelmében — számitásba lehet venni az első három évet abból az időből is, amelyet a tanító szakképesítésének elnyerése után létfenntartásához szükséges bármely megfelelő munkában azért volt kénytelen eltölteni, mert saját hibáján kívül sem tanítói alkalmazást nem nyert, sem beszámításra alkalmas más szolgálatot nem vállalhatott.

Ezekben a kérdésekben a Magyarországi Tanítók Szakszervezetének meghallgatásával a közoktatásügyi népbiztosság dönt.

Ha a tanítóalkalmazott oktatói szakképesítést olyan módon szerezte meg, hogy az előirt tanulmányi idő alatt valamely — a hetibért megállapításánál beszámítható — más munkát is végzett, a tanulmányi időt megfelelő tartamban a beszámított munkaidőből le kell vonni.

7. §.

A hetibérek utólagosan esedékesek és havonként a hónap utolsó hétköznapján az alkalmazottak működésének helye szerint illetékes állam-

pénztáraknál (Budapesten a kerületi pénztáraknál) vehetők fel.

A hetibéreket az állampénztárak (kerületi pénztárak) bélyegtelen nyugta ellenében fizetik ki.

8. §.

Mindaddig, amig a tanítóalkalmazottak rokantsági, illetve aggkori ellátásának kérdése, valamint az a kérdés, hogy milyen adót fizessenek a tanítóalkalmazottak, általánosságban szabályozást nem nyer, a heti munkabérekből semminemű nyugdíjjárulék, szolgálati díj, adó vagy illeték nem vonandó le.

9. §.

A hetibérek utalványozásával egyidejűleg minden eddigi illetmény utalványozása megszűnik, illetve azoknak az alkalmazottaknak részére, akiknek illetményei egészben vagy részben helyi forrásokból fedezettettek, az illetmények további kifizetése a hetibérek állami utalványozásának kezdőpontjával beszüntetendő.

10. §.

Azoknak a tanítóknak, akik évi lakáspénz helyett eddig természetbeni lakás és esetleg kert élvezetében állottak, a részükre biztosított természetbeni lakásra és kertre az eddigi módon továbbra is igényük van s tőlük a lakás és kert használata az illetmények jelen rendezéséből kifolyólag beleegyzésük nélkül el nem vonhatók. A természetbeni lakásnak és kertnek a községi lakbérviszonyok alapján megállapítandó pénze egyenértéke azonban a hetibérekből havi egyenlő részletekben le fog vonatni.

A folyó naptári év végéig mindenestre élvezetében maradnak a tanítóalkalmazottak a részükre eddig illetményeik egy részeként biztosított volt egyéb természetbeni járandóságoknak is (földbirtok használata, természetbeni szolgáltatások stb.), az ilyen tanítóalkalmazottak azonban kötelesek a részükre biztosított és élvezetükben hagyott természetbeni járandóságok értékéből az 1919.

évi április hó 15-étől az év végéig terjedő időre arányosan eső összeget a falusi (városi), Budapestben a kerületi tanács művelődési osztályának befizetni.

Az előbbi bekezdésben meghatározott természetbeni járandóságok (földbirtok használata, természetbeni szolgáltatások stb.) élvezetében — az erre vonatkozó végleges rendezésig átmenetileg — az évenként megállapítandó érték megtérítése mellett a tanítóalkalmazottak a folyó naptári év után is megmaradhatnak, ha eziránt kívánságukat legkésőbb 1920. évi január hó 15. ig az illetékes falusi, városi tanácsnál bejelentik.

11. §.

A természetbeni lakásnak és kertnek pénze egyenértékét, ugyszintén a folyó naptári év végéig a tanítók élvezetében maradó egyéb természetbeni járandóságok értékeiből az 1919. évi április hó 15-től az év végéig terjedő időre arányosan eső összeget, valamint a 10. §. második bekezdése értelmében a folyó naptári év után átmenetileg továbbra is a tanítók élvezetében maradó természetbeni járandóságok évenkénti

pénzgyenértékét a falusi, városi, (Budapesten a kerületi) tanácsok művelődési osztályainak javaslata alapján a kerületi (megyei), Budapesten a központi tanács művelődési osztálya állapítja meg.

A természetbeni lakás és kert használatának pénzgyenértékét a kerületi (megyei), Budapesten a központi tanács művelődési osztálya köteles a — legkésőbb ezen rendelet kihirdetését követő egy hónapon belül foganatosítandó — megállapítástól számított 15 napon belül a közoktatásügyi népbiztossággal közölni, hogy a megállapított összegnek a hetibérekéből való levonása iránt intézkedés történhessék. Az egyéb járandóságok ellenében fizetendő térítés összegét a kerületi (megyei), Budapesten a központi tanács művelődési osztálya a megállapítástól számított 15 napon belül az illetékes falusi, városi, (Budapesten a kerületi) tanács művelődési osztályával közli. A falusi, városi tanácsok az ezen a címen bevételezett összegeket szabályszerűen elszámolni és kezelni kötelesek.

A falusi, városi, Budapesten a kerületi tanácsok művelődési osztályai a természetbeni járandóságok pénzgyenértékének megállapításánál javaslatukat szakértők meghallgatása után a községi lakbérviszonyok alapján a földbirtokot illetően a községben lévő hasonló minőségű földek bérének, illetve haszonértékének, a terményeket illetően pedig a legközelebbi piac forgalmi értékeinek alapján teszik meg. A javaslat ellen közlésétől számított nyolc napon belül az érdekelt tanácsalkalmazott részéről felszólamlásnak van helye.

A kerületi (megyei) tanács művelődési osztálya az illető járás-, lakbér-, haszonérték- és forgalmi értékviszonyainak, valamint az esetleg beadott felszólamlásnak figyelembevételével hozza meg a térítendő összeg megállapítása tekintetében határozatát.

12. §.

A tanítóalkalmazottak heti munkaidéjét a közoktatásügyi népbiztosság a Magyarországi Tanítók Szakszervezetével együtt külön állapítja meg. A tanítóalkalmazottak az ilyen módon megállapítandó munkán kívül semmiféle más, díjazással egybekötött állást vagy foglalkozást nem vállalhatnak és a tanítóalkalmazottak részére ilyen mellékfoglalkozásokra engedély nem adható.

Budapest, 1919. július 14.

Közoktatásügyi népbiztosság.